

съучастници в престъплението, се спасява с бягство, когато вече избухва народното възстание.

Новият период в литературната дейност на Словацки се отбелязва с „Кордиан“, рисуващ пълският патриот през тридесетях години. От тази поема води началото си израза: „Полша — това е Викелрид“ на народите.

Важен момент от живота на Словацки е този на дружбата му с Красински и пътуването му по Възток, Египет и Палестиня. През това време той почва да пише произведения, пълни с дълбоки символи и тъга. Въплъщение на отчаяние, което увлича читателя в безумна скръб е неговата „Ангел“. Сцени из Сибир напомнят жертвите на Нерона и потърсят читателя. Към числото на неговите най-здрави произведения се счита неговото „В Швейцария“, где поета преживява часовете на своята любов сред гигантите на алпийската природа. Тук той е правдив и естествен. В художествено отношение най-сполучливо е „Баща на Чумави“ в което е въплотено възточната покорност пред волята на Аллах. Из приказните старини на Полша — Словацки черпи материал за няколко драматически произведения; в тях, най-сполучливо се развива неговата изобразителност и умение да възсъждава характери и елохи.

Във Рим, дето Гогол на улица Via Sistina, в къщата, която с редом с чешката колегия (Collegio boemo) написал своето същинско национално-руско произведение, Словацки се вглежда и пренася със въображението си в фантастичната приказна епоха на полската история. „Лила Венеда“ представлява, казано на право, психологически етюд-опит за изучване душата на цели народи. В това произведение Словацки въвежда и античния хор. Венеди-добжр, мекосърден народ — са романтическо-славянско видение. Тях ги напада чуждо племе лехи, тъй както руските славяни е нападнало норманското племе, руските варяги. В заключението е приложено стихотворението „На гроба на Агамемнона“, в което между другото, поета пише: „не бивайте пауни сред народите“.

Коко е широк умствения кръгозор на поета, показва негова роман „Бениовски“, който е направил твърде силно впечатление на полските читатели. Бениовски е човек на приключенията, унгарски магнат, който се сражава наедно с болярските конфедерати, води преговори с татарите, ала бива взет в плен от русите и изпратен в Камчатка. Там той подготвя възстание, после избягва и след много скитания попа-

1) Швейцарски народен герой, който в битката при Земпах с цената на живота си, пробива редовете на австрийските рицари и така спечелва победата на швейцарците.